

VATTENTÄKT M.M. I ROSSÖN

Fjällsjö kommun, Västernorrlands län.

Dom meddelad den 28 augusti 1956 av

MELLANBYGDENS VATTENDOMSTOL & vattendom-
stolens kansli i Östersund. (Ans.D. 34/1955).Sökande: Fjällsjö kommun.ANSÖKAN

I en till vattendomstolen den 18 oktober 1955 inkommen ansökan har Fjällsjö kommun anhållit om tillstånd dels att - för tillgodoseende av Rossöns samhälles behov av hushålls- och industrivatten - anlägga en vattentäkt på fastigheten Ön 1⁴⁹, Bodums socken, Västernorrlands län, samt att vid vattentäkten uttaga grundvatten till en myckenhet av högst 4,6 l/s eller 390 m³/dygn, dels ock att från ett avloppssystem, som skall betjäna Rossöns samhälle, efter föregående mekanisk rening utsläppa kloakvatten och industriellt avloppsvatten i Öjan utanför fastigheterna Ön 1⁶ och 1⁸, i Västaån utanför fastigheten Orrnäs 1⁴¹ samt i Rörströmsälven utanför fastigheten Jansbo 2¹.

Kommunen har vidare begärt, att vattendomstolen till skydd mot förorening av grundvattnet måtte lägga servitut, innebärande förbud att utföra större upplag av olja, bensin, sulfat, tjärprodukter m.m. å fastigheterna Ön 1⁵, 1⁶, 1⁸, 1⁹, 1¹⁴, 1¹⁵, 1¹⁸, 1¹⁹, 1²², 1³⁶, 1³⁹ och 1⁴⁰ samt å Ön samf./1853.

VATTENTÄKTEN.

Kommunen äger den fastighet, å vilken vattentäkten är avsedd att anläggas. Kommunen har hävdad, att skadeverkningar på grund av grundvatten-sänkning icke behöva befaras vid vattenuttagningen. Någon omständighet, som ger vattendomstolen anledning att ifrågasätta riktigheten av kommunens uppfattning i detta avseende har icke framkommit under målets handläggning. De skadeverkningar, som vattentäktens anläggande och nyttjande må kunna medföra, torde med hänsyn härtill icke kunna få någon större omfattning. I varje fall får det anses uppenbart, att företaget ur såväl allmän som enskild synpunkt kommer att medföra fördel, som väsentligt överstiger eventuella olägenheter. Hinder möter sålunda icke mot företaget på grund av bestämmelserna i 2 kap 44 § vattenlagen. Icke heller i övrigt har vattendomstolen funnit hinder möta mot företagets genomförande.

UTSLÄPPANDE AV AVLOPPSVATTEN

Platserna för avloppsvattnets utsläppande framgå av en vid ansökningen fogad ritning, betecknad 4616:1 (akten sid.30).

Fiskeristyrelsen, som till motverkande av vattenförorening har att utöva tillsyn över vattendrag, sjöar och andra vattenområden, har i målet avgivit att den 21 februari 1956 dagtecknat yttrande (aktbil.4), vilket kompletterats den 28 samma februari (aktbil. 6). Sammanfattningsvis har styrelsen framhållit, att avloppen om möjligt borde samlas till en reningsanläggning t.ex. vid punkt A 7a för att säkerställa en god skötsel och möjliggöra en rationell utbyggnad i framtiden, att slamutrymmet i brunnarna vore för litet för att fullständig utrötning skulle kunna erhållas och att därför sättet för slamefterbehandlingen borde utformas samt att utloppstuben vid utsläppet A 7a borde dragas ned i Rörströmsälvens nedre fåra för att grundvattentäkten skulle skyddas,

Kommunen har medgivit att draga utloppstuben vid utsläppet A 7a ned i djupfåran i Rörströmsälven. - I fråga om sammanförande av avloppen till punkten A 7a har kommunen framhållit att en sådan anordning vore hart när omöjlig på grund av terrängförhållandena. Beträffande sättet för slamefterbehandlingen har kommunen endast uppgivit sig ha planer på att anskaffa en tankbil för tömning av brunnarna men ej kunnat angiva hur det sedan skulle förfaras med det ofullständigt utrötade slammet.

Vattendomstolen delar kommunens uppfattning att det på grund av terräng-förhållandena är förenat med mycket storasvårigheter och kostnader att sammanföra alla avloppen till punkten A 7a. Vattendomstolen finner det därför ej lämpligt att föreskriva en dylik åtgärd.

Vad beträffar de tre trekammarbrunnarna, som äro föreslagna att komma till utförande vid utsläppen U 1, G 1 och A 7a, så ha dessa, som fiskeristyrelsen påpekat, för små slamutrymmen för att fullständigt utrötning av slammet skall kunna erhållas. Det ringa slamutrymmet för även med sig att tömning av brunnarna måste ske oftare än annars skulle bli fallet, varvid slammet virvlas upp och en sämre reningseffekt inträder. Vattendomstolen finner det betydelsefullt att största möjliga rening erhålles av avloppsvattnet före dess utsläppande. Med hänsyn härtill bör slamutrymmet åtminstone i brunnen vid utsläppet A 7 a, som är avsedd för en anslutning av 200 personer utökas så att fullständig utrötning av slammet kan erhållas och tömning endast behöver ske en gång om året. Vad beträffar brunnarna vid utsläppen U 1 och G 1 finner vattendomstolen, med hänsyn till att dessa äro dimensionerade för endast 35 respektive 18

personer, skäligt tillåta att de få utföras på sätt som föreslagits. Tömning av dessa två brunnar bör ske varje vår och höst.

Vad åter angår den redan utförda s.k. Myrsjöbrunnen vid utsläppet A 29, så är den dimensionerad för 52 personer. Enligt vad som upplysts i målet är för närvarande ungefär 50 personer anslutna till densamma. Fiskeristyrelsen har påpekat att slamutrymmet i brunnen är cirka tre gånger för litet för att slämmet skall bli utrötat och tömning kunna ske endast en gång om året. Vattendomstolen finner sig ändock kunna tillåta att avloppsvatten även i fortsättningen utsläppes från brunnen, dock endast under förutsättning att icke någon ytterligare anslutning äger rum och att tömning av brunnen sker varje vår och höst.

Vattendomstolen finner sig icke behöva ingå på frågan om efterbehandlingen av det ofullständigt utrötade slammet, som erhålles vid tömningarna, i annan mån än att kommunen - om slammet utlägges för torkning - bör förpliktas tillse att någon avrinning till recipienten eller till vattentäkten icke kan ske från platsen i fråga.

TILLSTÅND.

På grund av vad ovan anförts prövar vattendomstolen lagligt, dels meddela Fjällsjö kommun tillstånd att å kommunen tillhöriga fastigheten Ön 1⁴⁹, Bodums socken, Västernorrlands län, anlägga en vattentäkt, bestående av vattenverk med en grundvattenbrunn, lågreservoar och pumpstation (beskrivning häröver se vid ansökningen fogade ritningar 4617 - 8 t.o.m. 4617 - 11, akten sid; 31-34) samt bebättna kommunen att vid anläggningen uttaga grundvatten till en myckenhet av 64.000 m³ per år, dock högst 390 m³ per dygn,

dels ock förklara, att kommunen - på nedan stadgade villkor - må utsläppa kloakvatten och industriellt avloppsvatten, som undergått mekanisk rening, i Öjan utanför fastigheterna Ön 1⁶ och 1⁸, i Västaån utanför fastigheten Orrnäs 1⁴¹ samt i Rörströmsälven, utanför fastigheten Jansbo 2¹ från det avloppsledningsnät, som finnes utmärkt på ritning 4616 - 1 (akten sid. 30).

VILLKOR FÖR TILLSTÅNDET

Såsom villkor för att kloakvatten och industriellt avloppsvatten skall få utsläppas på sätt tillståndet medgiver stadgar vattendomstolen,

att reningsbrunnarna vid utsläppen U 1 och G 1 utföras i huvudsaklig överensstämmelse med i målet ingivna ritningar, betecknade 4617:13 och 14 (akten sid. 52-53);

att reningsbrunnen vid utsläppet A 7a ^{ut/}föres av konstruktion, som

frångår av ingiven ritning 4617:12 (akten sid 51), dock att slamutrymmet i första kammaren skall utökas till cirka 300 l/p;

att någon ytterligare anslutning icke sker till den redan utförda s.k. Myrsjöbrunnen vid utsläppet A 29;

att brunnarna U 1, G 1 och A 29 tömmas varje vår och höst och brunnen A 7a en gång om året; samt

att utloppstuben för reningsanläggningen vid A 7a drages ut i Rörströmsälvens djupfåra nedströms Öjån.

Det ofullständigt utrötade slammet, som erhålles vid tömning av brunnarna U 1, G 1 och A 29, får icke utläggas på plats, varifrån avrinning till recipienten eller till vattentäkt är möjlig.

VATTENTÄKTSFASTIGHET

Rätten till grundvattnets tillgodogörande skall för framtiden vara förenad med fastigheten Ön 1⁴⁹ såsom vattentäktfastighet.

SERVITUT?

Jämlikt bestämmelserna i 2 kap. 45 § vattenlagen meddelar vatten- domstolen till skydd mot förorening av grundvattnet vid ifrågavarande vattentäkt förbud för ägarna av fastigheterna Ön 1⁵, 1⁶, 1⁸, 1⁹, 1¹⁴, 1¹⁵, 1¹⁸, 1¹⁹, 1²², 1³⁶, 1³⁹, och 1⁴⁰ samt Ön samf./1853 att å fastig- hetserna inom ett å ingiven ritning (akten sid 26) utmärkt skyddsområde anordna upplag av olja bensin, sulfat, tjärprodukter eller andra för grundvatten skadliga kemikalier till större myckenhet än 2000 kilogram samt att utföra upplag av mindre omfattning eller anordna gödselstäder, soptippar och avloppsanläggningar annat än i enlighet med av kommunen utfärdade föreskrifter. Merkostnad, som kan uppkomma genom utfärdade föreskrifter, skall gäldas av kommunen. Kommunen skall äga rätt att kon- trollera och godkänna utförda anordningar.

Jämlikt 2 kap. 45 § andra stycket vattenlagen skall vattenrätts- domaren anmäla beslutet om servitut hos inskrivningsdomaren i Ångermanlands västra domsaga för vederbörlig anteckning i fastighetsboken.

KONTROLL.

Det åligger kommunen att för fortlöpande mätning av vattenuttag- ningen från grundvattentäkten ha vattenmätare installerad vid vattentäkten. Anteckningar om vattenuttagningen skola göras i därför avsedda journaler. Journalerna skola hållas tillgängliga på Fjällsjö kommuns kommunalkontor i Backe minst till utgången av andra året efter det år de avse. Därefter må de förvaras på annan lämplig plats; de behöva dock icke bevaras längre tid än tio år. Handlingarna skola under hela denna tid efter anfordran

hållas tillgängliga för dem, som ha intresse av förhållandena vid grundvattenförekomsten.

BYGGNADSTID.

Här ovan medgivna arbeten skola, vid äventyr varom förmäles i 2 kap. 50 § andra stycket och 8 kap. 43 §, allt vattenlagen, vara fullbordade inom fem år från det laga kraftäggande dom i målet föreligger.

OFÖRUTSEDD SKADA.

Anspraak på ersättning enligt 2 kap. 51 § och 8 kap. 42 §, allt vattenlagen för skada eller intrång, som ej förutsetts av vattendomstolen, må på sätt anges i 11 kap. 68 § vattenlagen anmälas hos vattendomstolen senast den 1 augusti 1973.

ÄNDRAD ELLER NYA VILLKOR.

Vad i denna dom föreskrivits angående villkoren för utsläppande av avloppsvatten må, jämlikt 8 kap. 40 § vattenlagen, efter det tio år förflutit från det denna dom vunnit laga kraft eller när eljest väsentligt ändrade förhållanden inträtt, av vattendomstolen ändras efter ty skäligt finnes. Vållas genom vattnets utsläppande betydande olägenhet, som vid domens meddelande icke förutsetts, må vattendomstolen ock meddela ändrade föreskrifter, som äro ägnade att förebygga eller i största möjliga mån minska olägenheterna för framtiden. Domen utgör ej hinder för Konungens befallningshavande att, när särskilda omständigheter föreligga, meddela de föreskrifter, som föranledas härav.

FULLFÖLJD SHÄNVISNING.

Talan mot denna dom fullföljes till vattenöverdomstolen genom vad. Vill part vädja mot domen, skall han inom två veckor från denna dag, eller sist tisdagen den 11 september 1956, före tjänstetidens slut, hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreteraren, postadress Mellanbygdens vattandomstol, Storgatan 24, Östersund, muntligen eller skriftligen anmäla vad. Part, som anmält vad, skall inom fyra veckor från denna dag, eller sist tisdagen den 25 september 1956, före tjänstetidens slut, fullfölja vadet genom att till vattenrättsdomaren inkomma med sin till vattenöverdomstolen ställda vadeinlaga.

Har ena parten sålunda vädjat, äge även motparten, ehuru han ej iakttagit vad ovan sagts, föra talan mot domen; dock åligge honom att inom två veckor från den dag, då tiden för fullföljd av vadet utgick, till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga. Sådan vadetalan förefaller, om den första vadetalan återkallas eller eljest förfaller.

- 6 -

Inläga eller annan handling må till vattenrättsdomaren inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev.

Som ovan.

På vattendomstolens vägnar:

Ivan Homeck

Vidimeras:

Ingvid Linnelund
.....

Leif Carlström
.....